

Кохно Іван Іванович

студент спеціальності «Облік та оподаткування»

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

м. Київ, Україна

ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ СКЛАДАННЯ ТА ПОДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

В сучасних ринкових умовах господарювання, все більше користувачів, як внутрішніх, так і зовнішніх потребують повної та неупередженої інформації про фінансовий стан підприємства. За цих обставин значно зростає попит на фінансову інформацію. В цьому контексті зростає роль фінансової звітності підприємства, як основного джерела інформації про майновий та фінансовий стан підприємства, а також результати його виробничо-господарської діяльності за звітний період.

Поняття фінансової звітності підприємства розглядається у Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та Національному положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», згідно з яким фінансова звітність - це бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період [1].

Складати звітність за МСФЗ згідно чинного законодавства зобов'язані публічні акціонерні товариства, банки, страхові компанії, кредитні спілки, підприємства, що здійснюють діяльність з недержавного пенсійного страхування та компанії що надають інші фінансові послуги [3].

Підготовка та складання річної фінансової звітності має певні етапи, які зумовлені тривалістю облікового періоду і складністю робіт. Перш за все

потрібно перевірити повноту відображення в обліку господарських операцій, оформлених відповідними документами, і завершити облікові записи; уточнити розподіл витрат і доходів між суміжними звітними періодами; перевірити стан розрахунків з дебіторами і кредиторами, зокрема розрахунків з податковими та фінансовими органами, у необхідних випадках відрегулювати її; визначити обсяги валових доходів і валових витрат і списати відповідні суми на фінансові результати та закрити рахунки; відобразити чисті прибутки (збитки) і їх розподіл чи погашення [2, с. 128].

Провівши дослідження наукових робіт та статей виявилось, що серед провідних вчених України не має єдиної думки щодо складу та послідовності етапів підготовки та складання фінансової звітності. Проте, найбільш повно цей процес висвітлює М. І. Бондар. На його думку весь процес підготовки, складання та подання фінансової звітності включає 11 етапів, які пов'язані між собою [5, с. 71]. Кожен з етапів повинен йти строго у визначеному порядку. Це пов'язано з тим, що на кожному етапі підготовки звітності, бухгалтерський персонал може виявити певні помилки та розбіжності, які в кінцевому рахунку будуть впливати на дані фінансової звітності та можуть призвести до викривлення інформації, що в свою чергу буде впливати на управлінські та інші рішення внутрішніх та зовнішніх користувачів.

Проте, на нашу думку, потрібно дещо видозмінити схему підготовки та подачі звітності. Ми вважаємо, що потрібно об'єднати етапи завершення записів на рахунках аналітичного обліку та завершення записів в Головній книзі.

Немало важливим на нашу думку етапом підготовки фінансової звітності є переоцінка оборотних та необоротних активів. Варто зазначити, що згідно ПСБО 7 дана операція є добровільною для підприємства і проводиться за рішенням підприємства, що закріплюється відповідним

наказом керівника [7]. Також підприємство саме вибирає метод визначення справедливої вартості об'єкта, а також поріг суттєвості для проведення переоцінки, що створює умови для маніпуляції фінансовою звітністю. Тому, на нашу думку, було б доцільно, на законодавчому рівні прийняти додаткові заходи, щодо регулювання процесу дооцінки та уцінки оборотних та необоротних активів, зокрема затвердження до обов'язкового виконання під час такої переоцінки Методичних рекомендацій №561.

Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» визначено, що звітним періодом для складання фінансової звітності є календарний рік. Проміжна звітність складається щоквартально нарастаючим підсумком з початку звітного року в складі балансу та звіту про фінансові результати [4].

Оприлюднення звітності являє собою офіційну подачу звітності до органів Державного комітету статистики України, Державної фіскальної служби, Антимонопольного комітету України, Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку та інших органів, які згідно чинного законодавства вповноважені отримувати фінансову звітність від суб'єктів господарювання, а також офіційна публікація звітів про фінансовий стан в ЗМІ [6].

Отже організація підготовки, складання та подання фінансової звітності є завершальним етапом процесу бухгалтерського обліку. В цьому контексті вирішальну роль відіграє послідовність етапів складання звітності підприємства, які на нашу думку, мають виконуватись за відповідним алгоритмом, при якому під час виявленні помилок в первинних документах, якими відображались господарські операції або звітності, бухгалтерський персонал повинен повертатись на ступінь назад, для подальшої повторної перевірки.

Було встановлено велику роль процесу переоцінки активів у формуванні фінансової звітності. В цьому контексті, на наш погляд буде

доцільно на законодавчому рівні прийняти додаткові заходи, щодо регулювання процесу переоцінки оборотних та необоротних активів, зокрема затвердження до обов'язкового виконання під час такої переоцінки Методичних рекомендацій №561.

Література

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 №73. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.help/law/73/>
2. Садовська І.Б., Божидарнік Т.В., Нагірська К.Є.. Бухгалтерський облік: навчальний посібник – К. «Центр учбової літератури», 2013. – 688 с.
3. Постанова «Про затвердження Порядку подання фінансової звітності» № 419 від 28.02.2000 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-%D0%BF>
4. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р., № 996-XIV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
5. Звітність підприємства : підручник. / [М. І. Бондар, Ю. А. Верига, М. М. Орищенко та ін.] – К. : «Центр учбової літератури», 2015. – 570 с.
6. Давидов Г.М., Шалімова Н.С. Звітність підприємств: Навчальний посібник / Г.М. Давидов, Н.С. Шалімова. – 2-ге видання. – К. : Знання, 2011. – 623 с.
7. «Переоцінка основних засобів: чи обов'язково потрібно робити та як саме» електронне видання «Бухгалтер&закон» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://bz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/BZ009116